
Castell-Palau de Peralada

Monestir de Sant Pere de Roda

EL castell medieval de Peralada s'alçava a la paret més alta de la població, amb doble recinte amurallat, cobrint ruïnes iberceltes i romanes, i fou destruït per un incendi provocat pels almogàvers en les guerres de finals del segle XIII. A mitjans del segle XIV es construí l'actual castell-palau i el convent del Carme, primera residència dels Carmelites Descalços a terres catalanes. Pel castell han passat Reis, Prínceps i personatges de totes classes, des del temps de Pere el Cerimoniós als moments actuals. El museu conté peces d'excavació, ceràmiques, vidres catalans, etc., així com una col·lecció numismàtica. El claustre és gòtic i conté una secció de museu amb capitells romànics, gòtics, àrabs, etc. La biblioteca del castell-palau té uns 60.000 volums, manuscrits antics i documents pertanyents a la història de l'Empordà.

Les grandioses despulles del Monestir de Sant Pere de Roda s'alcen en un repeu de la muntanya, dalt del carenar de la Serra de Roda. Malgrat la seva ruïna interna, es mostra digne i ple de caràcter. Té l'aspecte de castell feudal i és un magnífic exemplar de l'art romà bizantí. Hi destaquen airoses les dues torres romàniques i la nau immensa amb altes columnes de l'església. No es pot dir semblantment del claustre, que per dissort ha desaparegut totalment.

La seva fundació és anterior a l'any 943. L'any 1798 els monjos reberen autorització per traslladar-se a Vilasacra, i fou abandonat per sempre més. D'aleshores ençà ha estat víctima de l'abandó i de la cobdícia dels homes que l'han saquejat meticulosament. Actualment, existeix un Patronat que veïlla per la conservació d'aquestes ruïnes reconstruïdes en part. Als voltants del monestir i en un lloc ombrejat hi ha una abundosa font. El panorama és excel·lent, però és aconsellable remuntar l'enasprat turó on hi ha les restes del castell de Sant Salvador de la Verdera, anexe al monestir i a uns 700 mts., d'on es gaudeix d'una bona panoràmica del Port de la Selva i de la grandiositat del golf de Roses, així com un bon tros de la costa catalano-francesa.

ADOLF BORDAS I IZCO

DE A. E. PEDRAFORCA

- Felix Nadal i Bon Any Nou 1965 -